

obe nedelji v posojilnični dvorani, kjer bo razstava nameščena. Ker je razstava za vsakogar podučna in prekoristna ter je vstop brezplačen, je zanimanje za njo vsestransko. Pričakovati je obilnega poseta.

Teharje. Ker se v zadnji številki pozivlja nas gasilce, da nastopimo proti neosnovanim govoricam prosimo dotične, kateri te govorice razširjajo, da se udeležijo občnega zbora gasilnega društva Teharje, ki se vrši v nedeljo, dne 14. t. m., kjer se jim bo pojasnilo natančno delovanje društva ter jim bo dana tudi prilika, podati nasvete, kako bi bilo možno priditi društvu do potrebnih denarnih sredstev za nabavo gasilnega orodja, ne da bi bilo treba prirejati razne veselice. Za to jim bomo zelo hvaležni. Sicer smo pa prepričani, da so dotičniki, ki kritiko izvajajo, do danes prav malo k društvu prispevali, dočim se je v tej kratki dobi obstoja društva spravilo skupaj toliko denarnih sredstev, da si je nabavilo najpotrebnejše gasilno orodje. Da se pa možno ni moglo udeležiti z orodjem vseh požarov v okolici, akoravno je bilo pravočasno zbrano, je pa krivda dotičnih posestnikov, ki imajo vprego. Dotični namreč so mnenja, da dokler pri njih ne gori, nič nevarnega ni.

Smarje pri Jelšah. Kmalu bo obletnica, ko smo začeli z zidavo Katoliškega doma, v katerem ima naša mladina sedaj svoje veselje, pa tudi odrasle razveselimo pogosto z raznimi igrami. Prvi so igrali dobri Zibičani »Kri-vo-prisežnika«, potem je sledila igra naših Orlic »Junaške Blejke«, kmalu nato smo z veseljem in v velikem številu se smejali Krjavlju Vrbovšekovem Ivanu pri igri »Deseti brate«, ki je jako dobro izpadla. Na Svečnico je naša orlovska družina priredila prvo akademijo zelo hvalevredno. Imeli smo tudi občni zbor Kat. prosvetnega društva, na katerem se je izvolil kot predsednik Ivan Tunk, podpredsednik č. g. župnik Franc Lom, ki je daroval društvu lepo število prav novih knjig; tajnik je Jožef Novak, gospodar pa naš dobri in pri zidanju požrtvovalni č. g. kaplan Fran Stanšek. Odborniki so: č. g. Jože Meško, Ivan Novak, F. Šram, Karl Podrepšek, Štefan Lorger, Nežka Anderluh, Micka Hrovat in Micka Vclovšek. Za 25. t. m., na dan Marijinega oznanenja, se pripravljajo Orlice za Materin dan z igro »Vestalka«. Vabljeni posebno stariši! Igrali bomo tudi v kratkem igro »Garcia Moreno« in »Miklovo Zelo«, za katero že sedaj vlada zanimanje. Zeleti bi se bilo, da pridejo k prireditvam tudi naši okoljski veljaki, nič jim ne bo škodovalo. — V nedeljo, dne 14. t. m., bo imelo Kat. prosvetno društvo sestanek popoldne po večernicah.

Sv. Miklavž nad Laškim. Kakor po drugod, tako se tudi pri nas na cigansko vsiljivi način ponuja »Domovina«. List, ki se norčuje iz cerkve in vere, ne spada v katoliško hišo. Pridružujemo se dopisu iz Zgornje Ponikve v zadnji številki »Slovenskega Gospodarja«, kjer pravi: »V naprej bi pa svetovali onim radodarnim gospodom z »Domovino«, da naših poštenih naslovov nikar ne prilepčajo na nesramno »Domovino«, trud naj si prihranijo za kaj boljšega.« Mi pa damo najboljši odgovor s tem, da pošljemo »Domovino« nazaj, a v vsako hišo spravimo dober katoliški list.

Sv. Krištof pri Laškem. Dopis v eni zadnjih številka Vašega lista je precej vznemiril zagovornike koruznega zakona v naši občini. Toda, kar se je Janezek naučil, to pa tudi Janezek zna. Zagovorniki koruznega zakona, to so demokratje, so za odgovor napadli v »Jutru« našo čč. duhovščino. Sicer pa kaj drugega od demokratov pričakovali ne moremo.

Sv. Vid pri Planini. V zadnjem »Kmetiskem listu« se je oglasilo neko budalo, ki je slapucalo v teku dveh mesecev v svoji britni samostojni glavi tako modrost, da ga občudujejo lastni pristaši, ki so vajeni raznih skandalov. Reče pljuva v lastno skledo. Imaš v bližini med svojimi prijatelji gnoja. Orli so ti tri v peti. Dobro veš, da ni noben član Orla kriv obžalovanja vrednega dejanja, vendar pa zgrajšaj nad njimi. Orli se dvigajo visoko nad smradom in blatom, katerega ste se v »samostojni stanovski stranki oklenili.« Če te pa zapuščča spomin, povedali ti bodo na Planini, kdo se zgrajšal!

Sv. Vid pri Planini. V »Slovenskem Gospodarju« od 18. februarja se je dopisnik iz Prevorja pač temeljito zmočil, da je nas Sentvidčane postavil pred svetom v tako slabo luč. Da je posebno vnet pristaš SLS, si pač ne moremo misliti, ker bi mu bili takrat pač znani Sentvidčani po svoji pripadnosti. Resnici na ljubo moram povedati, da pri nas SKS ni od svojega poroda, pa do svojega »requiescat« imele nobenega shoda, ker mi ne maramo poslušati takih hačkov, ki jim je samo za korita. Le pogledimo farane občine, te so: Sv. Vid, Planinska vas, Loke, Golobnik in Presečno, povsod so bili in so župani odločni pristaši naše SLS. Kako pa pri Vas in v sosednji župniji? Veseli nas, da so se Vam oči odprle, saj je že skrajni čas, svoje misijonsko delo dokončajte na prejšnjem domu, potem pa ga raztegnite tudi na sosedno občino, kamor Vam redevolje pridemo na pomoč. Toliko za danes, pa brez zamere! — Sentvidčan.

Videm pri Krškem. Nenavadno zvonjenje je bilo slišati pri naši farni cerkvi in vseh podružnicah v dnevih od 8. do 14. februarja po večerni »Zdravi Mariji«. Doneči glasovi zvonov so trkali na duše naših faranov in jim klicali zlate besede Slomškove misijonske pesni: »Duša krščanska, o zdaj se potruji, izvoljenega časa nikar ne zamudi!« Imeli smo sv. misijon. Ves to čas so obdelovali zemljo naših duš za seme božje besede preč. gg. misijonarji iz Celja, g. zlatomašnik in duhovni svetnik Francišek Kitak, g. Janez Pediček in g. Matija Selič. Veselo je bilo gledati, kako so ljudje vse dni pridno obiskovali cerkve in poslušali božje nauke. Slovesen sklep je bil v nedeljo, dne 14. februarja, v pondeljek smo pa v procesiji obiskali in Bogu priporočili svoje drage rajne. O dobri Bog, čuvaj in blagoslovi to mlado setev v naših dušah, da je ne bo zadušilo trnje in plevel naših slabih nagajenij! — Kjer so na gostiji zbrani veseli in požrtvovalni ljudje,

tem ne pozabijo darovati kaj tudi v dobre nemene. Teko so nabrali gostje na veseli svatbi Marije Planinc, hčerke našega uglednega župana Franca Planinc iz Libne, v Blažem Držaničem, sinovi znane krščanske hiše v prid SKZ 240 din. Vsem darovalcem iskreno Bog plača, novoporočencema pa v novem stanu obilo blagosloval!

Iz gospodarskega polja.

Franc Turnšek, Breg Polzela.

ELEKTRIFIKACIJA SAVINJSKE DOLINE.

Po vojni se je ustanovilo v Savinjski dolini več malih elektrarn z nalogo, preskrbeti prebivalstvu električen tok, bodisi za luč, bodisi za strojni pogon. Tudi razna industrijska podjetja, kakor St. Pavel (že pred vojno), Polzela itd. so iz svojih obratov večjo množino toka oddajale sosednim vasetem. Kljub temu pa je še nad polovico vasi ostalo brez električnega toka, bodisi da v poštev prihajajoča podjetja niso imela na razpolago dovolj moči, bodisi da jim napeljava ni konvenirala. Pa tudi oni, ki so imeli tok na razpolago, so bili nezadovoljni, to pa vsled tega, ker je bil tok mnogokrat in včasih brez potrebe prekinjen. Vzroki za to so bili ali tehnična nedovršenost podjetij, ali razne elementarne nezgode (mraz itd.). Vsi ti vzroki rodili akcijo, preskrbeti Savinjski dolini enakomeren in vsem zahtevam odgovarjajoči tok.

Tozadevni sestanek se je vršil pri Hausenbüchlerju v Zalcu. Okrog 40 interesentov so se predstavili trije zastopniki elektrarn, in sicer Fale, državni premogokop Velenje—Zabukovca in Baje. Zastopniki so stavili sledeče ponudbe:

Falska elektrarna ima že daljnovid mimo Celja na Trbovlje. Za Savinjsko dolino bi se ocepil daljnovid pri Celju. Ker trdka ne razpolaga s potrebnim kapitalom, bi morali interesentje postaviti sami omrežje. Podjetje bi morebiti pozneje prevzelo vzdrževanje daljnovoda proti temu, da lahko svobodno razpolaga z njim. Elektrarna obratuje neprenehoma, v letošnji zimi je stala samo pol ure. Po leti v času neviht se prekine tok tu in tam za par minut.

Rudnik Velenje vsled slabe kakovosti ne more prodajati premoga. Pri tem trpi na eni strani pridobitnost podjetja, na drugi strani se mora odpustiti delavstvu. Rudnik namerava zgraditi kalorično centralo, ter mesto premoga plasirati električni tok. Pri tem bi se porabili tudi vsi odpadki, kateri celo pri ugodni trgovini ne pridejo v poštev za konzum. Rudnik bi zvezal to centralo z daljnovidom z rudnikom v Zabukovci. Ugodnost bi bila v tem, da ne bi bilo treba konzumentom na svoje stroške postavljati daljnovoda, ampak samo napeljavo za nizko napetost. Komisija za centralo se je vršila že lansko leto, stroji pridejo na račun reparacij iz Nemčije. Vendar pa mora, ker je rudnik državna last, celo stvar odobriti finančni odbor, kar celo stvar zela ovira. V najboljšem slučaju bi dobili tok koncem leta 1927.

Elektrarna na Rajih dosedaj slabo obratuje. Vsled raznih nezgod obrat stoji večkrat po par dni. Vse omrežje je last elektrarne, kar predstavlja precejšen kapital, kateri se mora obrestovati, vsled tega višja cena toka. Konzumenti naj odkupijo omrežje, ozir. postavijo novo omrežje sami. S tem razbremenijo podjetje, ga finančno podprejo, s čemer bo mogoče elektrarno tehnično izpopolniti. Vremenske nezgode se bodo s tehnično izpopolnitvijo kolikor mogoče odvrnile, obratni kapital podjetja se bode z odtujitvijo omrežja zmanjšal in tok se bode lahko nudil ceneje kot dosedaj.

Po podanih predlogih se je razvila precej živahna debata, tekem katere se je marsikatero vprašanje razčistilo. Na predlog gospoda Pikla se je sestavil pripravljalni odbor pod predsedstvom gospoda Robleka z zaupniki po vaseh z nalogo: dovršili predpriprave. V kratkem se skliče ponoven posvet vseh konzumentov, kjer se bode končno sklenilo, na kakšni podlagi se naj izvrši elektrifikacija in od katerega podjetja se vzame tok. Ta sestanek pa je pokazal željo, po čimprejšnji splošni elektrifikaciji in trdno voljo, isto čimprej doseči.

Kmetijska vlada da za kmetijstvo najmanj. Naša država je v veliki večini kmetijska. 85% prebivalstva pripada kmetijskemu stanu. Tudi vlada, kar je Radič, Pučljev bog v njej, je po izjavah tega Radiča in njegovega slovenskega pomagača — kmetijska. Pa čeprav je vse tako kmetijsko, je vendar proračun prav proti kmetijski. Kajti v splošnem so se stroški za povzdigo kmetijstva znižali. Do zdaj so znašali 2,6%, po novem proračunu pa bodo znašali le 1,88%. Ta v odstotkih majhna razlika pa se pri proračunu 12 milijard šteje v lepih milijonih. Pa ne samo v tem, da vlada sama ne izda zlepa kaj za zboljšanje kmetijskega gospodarstva. Njej tudi ni prav, če bi kmetje sami skušali napredovati v gospodarstvu. Ne samo, da jih ovira s prevelikimi davki, tudi sicer jim zastavlja pot k napredku. Vzemimo le slučaj, kako malo ozira ima vlada na kmetijstvo pri sklepanju pogodb s sosednimi državami. Ali, koliko posojila daje Narodna banka v kmetijsko-gospodarske namene? Če pogledamo katerokoli panogo, povsod — manj podpore, povsod več ovir. In to da je kmet. vlada? To naj Radič pravi ljudem, ki so gluhi in slepi. To naj Pučelj, ki je glasoval za to zmanjšanje kmetijskega kredita, pride nam kmetom povedati, in videl bo, kako mu bomo verovali. Poslanei SLS so zoper to zastavljanje kmetijstvo kar najdiščneje protestirali. Slovenski kmet si bo pa zapomnil svoje prijatelje in neprijatelje, kako so se pokazali pri sklepanju tega — »kmetijskega« proračuna.

Desetek. Na ponovno vprašanje sporočamo, da se od dedščin po umrlih starih, ako njih vrednost ne presega pol milijona dinarjev, desetek po členu 6, točka 5, 2. odstavka zakona o takсах in pristojbinah z dne 25. oktobra 1925 ne plačuje.

Naši državni dolgovi. Naše zunanje dolgove, ki jih ima naša država v Ameriki, Angliji in drugod, je šel urejevati fin. minister Stojadinovič. Iz Amerike se je že povrnil. Tam se je pogajal, tudi ugodno poročal, a v resnici so pogajanja zaostala. Torej naši dolgovi z Ameriko še niso urejeni. Zdaj se nahaja finančni minister v Londonu. Koliko bo tu dosegel se še trenutno ne ve. Ti dolgovi, ki jih zdaj finančni minister urejuje, so večinoma vojni dolgovi. Ti dolgovi se bodo razdelili na vsa država. Zato mora biti naša vztrajna zahteva, da se enako sprejmejo kot državni dolgovi vsa vojna posojila naših državljanov.

Kuharski tečaj za fino meščansko kuhinjo se začne dne 8. marca t. l. na dekliškem zavodu »Vesna« v Mariboru. Prijave sprejema vodstvo.

Podružnica Ljutomer Sadržskega in vrtnarskega društva za Slovenijo vabi na poučno predavanje o sadjarstvu, katero bo imel znani strokovnjak te kmetijske panoge g. Miloš Levstik v nedeljo, dne 14. marca. Začetek točno ob pol devetih popoldne v narodni šoli. Popoldne praktično sajenje in snuzenje starih dreves. Pridite točno vsi člani in prijatelji sadja!

Spomladni poučni tečaji se bodo vršili od 22. do 31. marca t. l. v državnih trtnih nasadih, oziroma drevnicah: 1. v Pekrah, pošta Limbuš pri Mariboru; 2. v Kapeli, pošta Slatina-Radinci; 3. v Ptujju; v Pekrah in Kapeli za vinarstvo in sadjarstvo, v Ptujju pa samo za sadjarstvo. Delovni program za tečaje je ta-le: a) pouk o vzgoji ameriških podlog kakor tudi o domačih trtnih vrstah in sadnem drevju; b) izbor in priprava zemljišča za vinograd in sadovnjak; c) priprava materiala za cepljenje trti in sadnega drevja; d) o načinu cepjenja in preločno izvrševanje načinov, po katerih se cepi trta in sadno drevje; e) sajenje trti in sadnega drvja na stalno mesto in negovanje prva leta; g) obrezovanje in vzgoja trti in obrezovanje krone pri sadnem drevju; h) o peronospori, oidijsu in grozdem zavijaču ter boju zoper nje; i) o zatiranju samorodnih trti (šmarnica itd.) in precepljanju sadnih dreves. Vsak udeleženec tečaja dobi prosto prenočišče in dnevno 10 din. kot prispevek za prehrano. Razen tega dobijo ob koncu tečaja odlični tečajniki nagrade, obstoječe v cepilnem orodju. Tečaji so namenjeni v prvi vrsti kmetiskim in vinčarskim mladeničem, pa tudi drugim zanimanjam, ki se hočejo udeležiti tečajev na lastne stroške. Kdor se želi katerega navedenih tečajev udeležiti, se mora čimprej naj pozneje pa do 18. marca, ustmeno ali pisмено prijaviti pri upravniku trtnega nasada ali drevsnice, kjer želi tečaj obiskovati. Prijave za udeležbo sprejemajo tudi sreski ekonomski in vinarski in sadjarski nadzornik v Mariboru.

Mariborski trg dne 27. februarja 1926. Trg je bil prav dobro preskrbljen, posebno pa z mesom. 61 slaminarjev je prodalo svinjino po 15 do 24 din., slanico po 19 do 24 din. in popoldan celo po 15 do 17 din. kg. Domači mesarji so prodajali kakor pretečeni teden, namreč govedino po 8 do 14 din., prvovrstno volovsko meso po 15 din., telečje meso po 12,50 do 15 din. in svinjsko meso po 20 din. 1 kg. — Perutnine je bilo okoli 500 komadov. Cene so bile piščancem 15 do 40 din. par, kokošem 25 do 50 din., racam, gosim in puranom 50 do 100 din. komad. Domačim zrcem 25 do 50 din. komad. — Krompir zeljenjava, druga živila, sadje, sadna drevesa: Krompir 5,50 do 6 din. mernik (7½ kg), oziroma 1,25 do 1,75 din. za 1 kg, solata 1 do 2 din. kupček, glavata solata in zeljate glave 1,50 do 5 din. komad, karfiol 3 do 14 din. komad, dolmetinski karfiol, ki dela tukajšnjemu veliko konkurenco, se je prodal po 6 do 7 din. za kg; kisló zelje 3 din., kislá repa 2 din., maslo 40 do 48 din., kuhano 50 do 58 din. kg; mleko 3 do 3,50 din., smetana 4 do 16 din., oljčno olje 32 do 50 din., bučno olje 26 do 28 din. (po trgovinah 24) din. za 1 kg; sirček 1 do 10 din. hlebček, čebula 2 do 7 din., česen 5 do 15 din. venec, jabolka in hruške 5 do 16 din., med 25 din. kg, limone 0,75 do 1,50 din., pomaranče 0,75 do 3 din. komad. Sadike (jablona in hruške) 12,50 do 18 din. za komad. — Lesena in lončena roba 1 do 100 din. komad, brezove metle 1,75 do 2,25 din. komad, leseni ročni vozovi 100 do 500 din., veliki vozovi 800 do 2000 din. komad. — Seno in slama: V sredo, dne 24. februarja, je bilo 5 vozov sena, 2 voza slame, v soboto, dne 27. februarja pa 8 vozov sena in 3 vozove slame na trgu. Cene so bile za seno 80 do 90 din., za slamo pa 50 do 60 din. za 100 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 26. februarja 1926 se je pripeljalo 123 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari 150—200 din., 7—9 tednov 225—250 din., 3—4 mesece 350—380 din., 5—7 mesecev 400—480 din., 8—10 mesecev 550—600 din., 1 leto 1500—1700 din., 1 kg žive teže 10,50—12,50 din., 1 kg mrtve teže 15—17 din. Prodalo se je skupno 74 komadov.

Vrednost denarja. Nemška marka stane 13,50—13,55 din., italijanska lira 2,27—2,28 din., angleški funt 275 din., ameriški dolar 56,50—56,80 din., francoski frank 2,08—2,10 din., čehoslovaška krona 1,67—1,68 din., avstrijski šiling 7,99—8 din., švicarski frank 10,90 din. Na borzi v Curihu znaša vrednost dinarja 9,14 centimov.

Naznanilo.

Lešnik Ferdo, mlinar v Framu

ima za svoje odjemalce pripravljeno najboljšo pšenično moko, katere kakovost kakor odstotki prekosijo vsakršno, tudi najboljšo zamenjalnico. Pridite po glasanko v Fram.